

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Bekir Bozdağ** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Burcu ÇELİK ÖZKAN
Muş Milletvekili

Adana Kürkcüler E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda tutulmakta olan 16 yaşındaki B.A. ve 17 yaşındaki İ.E, 26.03.2016 tarihinde İnsan Hakları Derneği'ne işkence ve kötü muamele nedeniyle başvuruda bulunmuştur.

"B. A. isimli çocuk mahpusun yakını başvurusunda, B. A. 'nın kendisine, "kaba dayığa" ve ellerine ve boynuna vurmak suretiyle fiziksel şiddete maruz kaldığını, ayrıca küfür ve hakaretlere maruz kaldığını ifade etmiştir."

"İ. E. isimli çocuk mahpusun yakını başvurusunda, İ. E. 'nin kendisine, "çırılçıplak soyularak 20 dakika boyunca işkence yaparak darp edildiğini, sürekli olarak sözlü tacize ve fiziksel şiddete maruz kaldığını" ifade etmiştir. Ayrıca İ. E. 'nin vücudunun bazı noktalarında morluk ve darp izi olduğunu ifade etmiştir."

İnsan Hakları Derneği Adana Şubesi konu ile ilgili, "çocuk mahpusların kurum görevlilerine "başkanım" demeye zorlandığı, kurum kameralarının görüntüleyemediği yerlerde şiddete maruz kaldıkları, görüş sürelerinin en az bir saat olması gerekirken 15 dakikaya kadar indirildiği, yaralı vaziyette olan çocukların sağlık tedavilerinin yapılmadığını iddia etmiştir."

Türkiye'nin de tarafı olduğu Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi'nde çocuklara karşı kötü muameleye ilişkin ve ideal yaklaşımlara ilişkin kuralları açıktır;

Madde 37(a): "Hiçbir çocuk, işkence veya diğer zalimce, insanlık dışı veya aşağılayıcı muamele ve cezaya tabi tutulmayacaktır"

Madde 37(c): Özgürlüğünden yoksun bırakılan her çocuğa insancıl biçimde ve insan kişiliğinin özünde bulunan saygınlık ve kendi yaşındaki kişilerin gereksinimleri göz önünde tutularak davranılacaktır.

Ayrıca özgürlüğünden yoksun bırakılan bir yetişkin veya çocuğun dış dünya ile ilişkilerine Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Komitesi ve Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi(AİÖK) Standartları'nda da dikkat çekilmiştir;

4776

AİÖK Madde 51: “Mahkumların dış dünya ile temaslarını makul düzeyde devam ettirmesi de çok önemlidir. Her şeyden önce mahkumlara aileleriyle veya yakın arkadaşlarıyla ilişkilerini devam ettirebilme imkanı verilmelidir. Buradaki temel prensip, dış dünyayla temasın desteklenmesi olmalıdır; bu tür temasın sınırlanması sadece kayda değer güvenlik endişeleri veya kaynak kısıtlılığı nedenlerine dayandırılabilir.”

Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Komitesi: “Özgürlüğünden yoksun bırakılan her çocuk ailesiyle mektuplaşma ve ziyaretler yoluyla temasını sürdürmelidir. Ziyaretleri kolaylaştırmak için çocuğun ailesinin ikamet ettiği yere mümkün olduğunca yakın bir tesise yerleştirilmesi gerekir. Temasın sınırlandırılmasını gerektiren istisnai koşullar yasada açıkça tanımlanmalı ve yetkili makamların kararına terk edilmemelidir.”

Tüm bu düzenlemelerden yola çıkarak; Adana E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda gerçekleştiği iddia edilen hak ihlallerinin etkin ve adil bir şekilde soruşturulması gerekmekte, yaşandığı iddia edilen hak ihlallerinin varlığına ilişkin tespitler söz konusu olması halinde bir an önce sorumlular hakkında cezai işlem başlatılması, şiddete maruz kalan çocuklara psiko-sosyal destek verilerek çocukların güçlendirilmesi, kurum içinde hak ihlallerini önleyecek tedbirlerin alınması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. Yaşandığı iddia edilen hak ihlalleri doğrultusunda, Adana İl Cezaevi İzleme Kurulu, Adana İl İnsan Hakları Kurulu veya Adalet Bakanlığı'nın görevlendirdiği müfettişlerce bir inceleme yapılmış mıdır? Eğer bir inceleme yapılmış ise kamuoyu ile neden paylaşılmamıştır?
2. Denetim yapmakla görevli olan Adana İl Cezaevi İzleme Kurulu ve Adana İl İnsan Hakları Kurulu'nun herhangi bir ihmali söz konusu mudur? Adı geçen kurumların ihmaline ilişkin bir soruşturma açılmış mıdır?
3. Yaşandığı iddia edilen hak ihlalleri doğrultusunda Adana E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu idaresi ve hapishane görevlileri hakkında bir soruşturma başlatılmış mıdır?
4. İddia edilen hususların tespiti açısından ilgili kamera kayıtları incelenmiş midir?
5. Söz konusu iddialara ilişkin Ceza İnfaz Kurumu'nda tutuklu bulunan çocuklarla görüşme yapılmış mıdır?
6. Adana E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'na hangi aralıklarla ve hangi heyetlerce denetim yapılmaktadır? Denetim yapan heyetler kimlerden oluşmaktadır?
7. Adana E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nun kapasitesi nedir?
8. Adana E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kaç hükümlü ve tutuklu bulunmaktadır? Bunların kaçını çocuk, kaçını yetişkindir?